

Obec Kojšov neodpovedala na infožiadost'. Podľa starostu šliapla Transparenciy vedľa.

Len obce Gelnica a Nálepkovo uvádzali menný zoznam poslancov aj s ich kontaktmi.

Prieskum Transparency: Kojšov pohorel, Margecany sa blykli

MALE OBCE MAJU PROBLÉM S INFORMÁCIAMI

Starosta Kojšova priznáva, že obec neodpovedala na jednu žiadosť, ale bráni sa tým, že občan šikanózne bombarduje úrad.

MARGEČANY, GELNICA. Sto najväčších slovenských samospráv, ktoré pravidelne monitoruje nezisková organizácia Transparency International Slovensko (TIS), zahŕňa len polovicu obyvateľov Slovenska.

Druhá polovica žije v ďalších 2 800 obciach s menej početnou administratívou.

V najnovšom hodnotení transparentnosti sa neziskovka zamerala na okres Gelnica.

Ten má spolu dvadsať obcí, od najmensej Henckovej so 109 obyvateľmi po samotnú Gelnicu, kde žije 6 100 ľudí.

Kým celoslovenský priemer nezamestnanosti je už pod 5,5 %, tam je takmer dvojnásobná.

Na úrovni miest spred ôsmich rokov

„Na základe porovnania 25 kľúčových indikátorov nám vyšlo, že oproti priemeru miest je transparentnosť obcí okresu Gelnica len dvojtretinová. V praxi sú tak obce v otvorenosti občanom zhruba tam, kde boli mestá v roku 2010,“ uvádza vo zverejnenej správe šéf TIS Gabriel Šípoš.

„Až každá tretia obec neodpovedala na infožiadost' načas, respektíve úplne. Obec Kojšov sa neunúvala odpovedať vôbec. Porušila tak ústavné právo občanov dostať informáciu od verejnej inštitúcie.“

Starosta Kojšova Anton Baňniar (nezávislý) priznáva, že obec neodpovedala na jednu žiadosť o poskytnutie informácií, no argumentuje šikanovaním úradu cez infozákon.

Ani nie dvetisícové Margecany sú v informovanosti na úrovni polmiliónovej Bratislavy.

Súd prikázal odpovedať

„Žiadosť o poskytnutie informácie, na ktorú obec Kojšov neodpovedala, bola podaná žiadateľom, ktorý už pred podaním tejto žiadosti podal na obec niekoľko iných žiadostí o poskytnutie informácií v tej istej veci, na ktoré bolo žiadateľovi v plnom súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám vždy aj odpovedané,“ vysvetľuje starosta s tým, že žiadosť bola ťažko čitateľná a nebolo zrejmé, akú informáciu má obec poskytnúť.

Po neposkytnutí odpovede sa žiadateľ obrátil na súd.

Ten rozsudkom zaviazal obec informácie poskytnúť.

Občan však musel doplniť svoju žiadosť a za nezrozumiteľnosť sa obci ospravedlnil.

Podľa Baňniara šliapla v tomto prípade Transparency trochu vedľa.

„Absolútne odmietam tvrdenia o porušovaní ústavného práva občana obcou, keďže občan pravidelne dostával odpovede na všetky zrozumiteľne formulované žiadosti v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám napriek tomu, že sa vyslovene

šikanózne doslova bombardovaním obecného úradu domáhal odpovedi na otázky, na ktoré mu už tieto poskytnuté boli.“

Nezverejnené faktúry

V troch obciach - Helmanovce, Prakovce a Richnava - odmietli samosprávy uviesť plat starostu.

Štyri obce zase neodpovedali, akými sumami z verejných peňazí prispievajú na futbal.

„Len dve webové stránky samospráv - Gelnica a Nálepkovo - uvádzali menný zoznam poslancov aj s emailovým či telefónnym kontaktom. Polovica webstránok nemala ani len kontakty na zodpovedných úradníkov. Dokonca dva weby - Henckovce a Hrišovce - nezverejňujú ani zoznamy faktúr a objednávok, ako to musia robiť všetky verejné inštitúcie od roku 2011,“ uvádza správa TIS.

Obec Nálepkovo pritom zverejňuje aj videozáznamy zo zasadnutí zastupiteľstiev, čo nerobí až tretina slovenských miest.

Až osem obcí nemá online úradnú tabuľu, kde sa zverejňujú všetky dôležité oznamy.

Obyvatelia si ich preto musia prísť pozrieť osobne na úrad.

Aktuálne rozpočty neboli zverejnené v šiestich prípadoch.

Margecany zverejňujú nad rámec zákona

Prieskum transparentnosti má aj svojich víťazov.

„Ani nie dvetisícové Margecany majú rozsah informácií rovnocenný s polmiliónovej Bratislavou. Kvalitou zverejňovania zmlúv, ktorá zahŕňa triediteľnosť a vyhľadávanie, ľahko tromfnú väčšinu slovenských miest,“ uvádza Šípoš.

„Netajme nič, čo nemá byť utajené“, vysvetľuje stratégiu zverejňovania starosta Margecian Igor Petrík (nezávislý).

„Chceme byť verejne prístupní všetkým informáciám, nielen tým, ktoré vyplývajú zo zákona, ale aj tým, ktoré chcú vedieť ľudia. A to nielen z pohľadu nášho občana, ale aj obyvateľov regiónu.“

Otázka peňazí

Za informovanie nad rámec zákona môže podľa starostu fakt, že na agendu majú zamestnanca, ktorý má túto činnosť v pracovnej zmluve, a zároveň si aj sami spravujú webovú stránku.

Petrík však na druhej strane rozumie obciam, ktoré na to nemajú kapacity, personálne ani finančné.

„Nie vždy je pri samosprávach ten problém, že obec nechce byť transparentná. Ale kde je starosta sám, prípadne s dvoma pracovníkmi, tak bohato chápem, že nedokáže všetko obsiahnuť, tak aby bol také transparentný, ako chce TIS. Nevidia tú stránku veci, že starosta menšej obce zväží, či dá niekomu peniaze za to, že bude mať niečo zverejnené na stránke, alebo že bude mať webovú stránku. Za to treba platiť a často je to teda vecou peňazí...“

JANA OGURČÁKOVÁ